

หลักสูตรอบรม การเรียนรู้ประสบการณ์การประยุกต์ใช้แนวพระราชดำริ

โครงการร้อยใจรักษ์ หลักสูตรที่ 1 รุ่นที่ 1/55

วันที่ 24 - 25 พฤษภาคม 2562 ผู้เข้าร่วมอบรม 61 คน

จาก อบต.เสาหิน อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

**นาย นิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษา
สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทอง
หลังพระฯ** ได้กล่าวถึง ความเป็นมาของโครงการ
ร้อยใจรักษ์ โดยเริ่มจาก มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระ
บรมราชูปถัมภ์เข้ามาดำเนินการ ในหมู่บ้านห้วยसान

และหมู่บ้านข้างเคียงที่มีปัญหาเกี่ยวข้อกับยาเสพติด ได้นำ แนวทางการพัฒนาทางเลือก ใช้สร้าง
โอกาสในการปรับเปลี่ยนชีวิตจากการเกี่ยวข้อกับยา
เสพติด มาเป็นอาชีพที่สุจริต สำหรับหลักสูตรการ
อบรมนี้รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ

โครงการร้อยใจรักษ์ โดยมีนโยบายที่สำคัญ คือการ
ขยายผลโครงการฯ ไปสู่พื้นที่อำเภอชายแดนใน 4
จังหวัด คือ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และ
พะเยา รวมทั้งสิ้น 19 อำเภอ โดยมีมูลนิธิปิดทอง
หลังพระฯ ดำเนินการในการจัดฝึกอบรม

ทั้งนี้สิ่งที่คาดหวังในการอบรม นี้ คือ การมี
ส่วนร่วมแลกเปลี่ยนจากทุกคน และการนำ
ประสบการณ์การเรียนรู้แ่ แนวทางพระราชดำริ
หลักการทำงาน และศาสตร์พระราชา “เข้าใจ
เข้าถึง พัฒนา ” ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่าง
เหมาะสมกับชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและ
แก้ปัญหาของชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการ
ดำเนินงาน และท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณ

หลักการพัฒนาทางเลือก ในการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน

ฐานการเรียนรู้ 4 ฐาน ในพื้นที่แปลงสาธิต 75 ไร่

นายยุทธชัย ตาห่อ เจ้า หน้าที่มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ บรรยายโดยมีเนื้อหาสาระสำคัญ คือ 1. การพัฒนาโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง โดยดูทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้โอกาสและทางเลือกที่ดี ให้ชาวบ้านสามารถช่วยเหลือตัวเองและอยู่กับชุมชนได้ 2. การพัฒนาตามลำดับขั้น ซึ่งมี 3 ระยะ คือ ขั้นอยู่รอด นั่นคือ สามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและไม่สร้างหนี้เพิ่ม ขั้นพอเพียง คือ มีรายได้มั่นคงสามารถเพิ่มผลผลิตได้ และขั้นยั่งยืน คือ การมีเงิน และพึ่งพาตนเองได้ 3. การพัฒนาเชิงพื้นที่ คือ การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติ โดย โครงการร้อยใจรักษ์ ได้มีการสำรวจข้อมูลจริง พร้อมทั้ง การคืนข้อมูล ให้ชาวบ้านรู้ปัญหาของตนเอง และ 4. การวัดผลการพัฒนาที่ชาวบ้านได้อะไร โดยดูจากผลการพัฒนาเชิงพื้นที่ในแต่ละมิติ ที่ทำให้ผลผลิตของชาวบ้านเพิ่มขึ้น และนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น

ฐานการเรียนรู้ที่ 2

การบริหารจัดการน้ำ

เรียนรู้การบริหารจัดการน้ำ การกัก เก็บกักน้ำ โดยใช้อ่างพวงขอยซีเมนต์ (Soil Cement) การปล่อยลงไปที่แปลงเกษตรด้วยระบบกาลักน้ำ การพัฒนาระบบน้ำใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน มีการประชุม และชาวบ้านต้องสละแรงงาน การทำงานบูรณาการร่วม กับหน่วยงานราชการ ท้องที่ ท้องถิ่น โดยที่โครงการฯ ออกค่าวัสดุอุปกรณ์ให้

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : คาดว่าน้ำจากแหล่งนี้ จะมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อประชากรชาวบ้านที่เพิ่มขึ้นในอนาคตหรือไม่
ตอบ : คาดว่าจะเพียงพอ เนื่องจากน้ำที่ไปรับมาเป็นแหล่งต้นน้ำ และชาวบ้านในพื้นที่บริเวณนี้ร่วมกันสร้างระบบนิเวศ เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำในอนาคต

ถาม : น้ำที่รับมาจากแหล่งต้นน้ำ ใช้สำหรับกัก
หมู่บ้าน

ตอบ : ใช้เพียงหมู่บ้านเดียว คือ บ้านห้วยสำ

ถาม : การขนส่งน้ำผ่านระบบท่อ มักพบปัญหา
เรื่องแรงดันน้ำหรือไม่

ตอบ : ในช่วงแรกพบปัญหาแรงดันน้ำในท่อ ทำให้
ท่อขนส่งน้ำแตก สาเหตุเนื่องจาก หมุนวาล์วเปิดน้ำ
มากเกินไป แต่ภายหลังได้มีชี้แจงข้อปฏิบัติให้กับ
กรรมการผู้ดูแลน้ำ จึงไม่พบปัญหานี้อีกต่อไป

ฐานการเรียนรู้ที่ 2

เกษตรพอเพียง พืชระยะยาวไม้ผล

เรียนรู้การปลูกไม้ผล ระยะยาว เช่น เงาะ
ทุเรียน ส้ม กาแฟ มะม่วง กล้วย ส้มโอ อาโวคาโด
 ฯลฯ โดยไล่ระดับตามความต้องการน้ำของพืช และ
ความสูงของพื้นที่ เพื่อแก้ปัญหาผลผลิตของชาวบ้าน
และสร้างรายได้ เป็นการจัดการแบบองค์รวม แบ่ง
พื้นที่เป็นป่านุรักษ์ ป่าใช้สอย เนินเขา ที่ดอน และ
ที่นา นอกจากนี้ พัฒนา ต่อยอดไม้ผลเดิมในพื้นที่
ได้แก่ พัฒนาคุณภาพมะม่วงน้ำดอกไม้ เพื่อการ
ส่งออก CP และดอยคำ เป็นแหล่งตลาดรับซื้อ
ผลผลิต และการส่งเสริมปลูกกาแฟโรบัสต้า

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : พื้นที่แปลงตรงนี้ มีเอกสารสิทธิ์หรือไม่

ตอบ : ไม่มี เป็นพื้นที่เขตอุทยาน

ถาม : การขายส่งผลผลิตให้กับบริษัทรับซื้อรายใหญ่
ผลผลิตที่ขายนี้ได้รับมาตรฐาน GAP แล้วใช่หรือไม่

ตอบ : ได้รับมาตรฐาน GAP เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ถาม : ได้ขายผลผลิตแล้วใช่หรือไม่ แล้วบริษัทที่มา
รับซื้อคือที่ใด

ตอบ : ขณะนี้อยู่ในช่วงระหว่างการ ถ่ายอินผลผลิต
โดยบริษัท เครือเจริญโภคภัณฑ์ หรือ CP เป็นผู้รับ
ซื้อ

ฐานการเรียนรู้ที่ 3

ความมั่นคงทางอาหาร ข้าว พืชอายุสั้น

(1 ไร่ 1 แสน)

การเพิ่มผลผลิตข้าว ข้าวพันธุ์ดีเป็น
พันธุ์ท้องถิ่น โดยใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อเพิ่มผลผลิต
ข้าว ซึ่งจากเดิมได้ 600 กิโลกรัม/ไร่ เปลี่ยนมา
เป็น 800 1,000 กิโลกรัม/ไร่ มีการทำการเกษตร
ผสมผสานแบบครบวงจร 1 ไร่ 1 แสน (เป้าหมาย
คือ อยากให้คนที่ไม่มีพื้นที่ทำกิน มาทดลองทำ
แปลงเกษตร

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : วิธีการเพาะหัวเชื้อ ไตรโคเดอมา มีวิธีการคร่าวๆ อย่างไร

ตอบ : เริ่มจากการผสมข้าวสารและข้าวเปลือกในอัตราส่วน 10:1 จากนั้นแช่ข้าวไว้ค้างคืน แล้วจึงนำมาพักทิ้งไว้ให้สะเด็ดน้ำ 1 ชั่วโมง จากนั้นบรรจุใส่ถุงละ 3.5 กรัม แล้วจึงปิดปากขวดด้วยซีฟ้าย และทิ้ง 4 ชั่วโมง แล้วจึงเอามาพักให้เย็น จากนั้นจึงแช่หัวเชื้อไตรโคเดอมา ปริมาณ 1 กรัมลงในถุง

ถาม : วิธีการใช้สารชีวภัณฑ์ มีวิธีการใช้อย่างไร

ตอบ : นำหัวเชื้อสารชีวภัณฑ์ 1 ถุง มาละลายในน้ำ 40 ลิตร จากนั้นกรองแยกเอาเพียงเฉพาะส่วนน้ำ แล้วจึงนำไปฉีดพ่นแปลงได้

ถาม : สารชีวภัณฑ์เหล่านี้ ใช้สำหรับการแจกจ่ายให้ชาวบ้าน หรือใช้เพียงเฉพาะในโครงการเท่านั้น

ตอบ : ใช้เพียงในโครงการเท่านั้น โดยใช้ร่วมกันใน โครงการพัฒนาออยตุง และโครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : ประสิทธิภาพในการกำจัดโรค หรือแมลง โดยสารชีวภัณฑ์ได้ประสิทธิภาพเป็นอย่างไร ได้ผลดีหรือไม่

ตอบ : การใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัด โรค หรือแมลง ต้องมีวินัยในการใช้อย่างสม่ำเสมอ และ ประสิทธิภาพจะเห็นได้ชัดหลังจากใช้อย่างต่อเนื่องที่สัปดาห์ที่ 3 - 4

ฐานการเรียนรู้ที่ 4

การทำปุศุสัตว์

การส่งเสริมปศุสัตว์ เริ่มจากการสำรวจความต้องการของชุมชนว่าต้องการเลี้ยงสัตว์ประเภทใด การส่งเสริมประกอบด้วย สนับสนุนพันธุ์สัตว์ให้แก่ชุมชน ได้แก่ ไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ ส่งเสริมกองทุนอาหารสัตว์ โดยถ่ายทอดความรู้การทำอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนค่าอาหาร กองทุนวัคซีนให้ชาวบ้านทำวัคซีนเอง เพื่อลดปริมาณการตายของสัตว์

การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้อบรมและวิทยากร

ถาม : หนุ่เนเปียร์ มีระยะเวลาในการ ปลูกนานเท่าใด ถึงจะสามารถใช้ให้อาหารสัตว์ได้

ตอบ : ระยะเวลาในการเจริญเติบโตของหนุ่เนเปียร์หวานพันธุ์อิสราเอล จะอยู่ที่ 45 วัน/ครั้ง

ถาม : ในสูตรอาหารลดต้นทุน หากไม่ใช้น้ำตาล แต่เป็นกากน้ำตาล สามารถใช้ทดแทนได้หรือไม่

ตอบ : สามารถใช้ได้ โดยเพิ่มอัตราส่วนเพิ่มขึ้นเป็น 1 เท่า

ถาม : มีข้อหวั่นเปียร์เพียงอย่างเดียว สำหรับ
โค กระบือ

ตอบ : แนะนำควรให้อาหารหรือหญ้าชนิดอื่น
สลับกันกับหญ้าเนเปียร์หวานพันธุ์อิสราเอล เพื่อ

ถาม : มีข้อแนะนำอย่างไร ในกรณีที่ลูกสุกร เกิด
มา แล้วตายยกคอก

ตอบ : ในขั้นแรก สังเกตในอาการเหล่านี้ 1. แม่
พันธุ์อายุยังไม่พร้อมในการผสมพันธุ์ 2. ช่วงเวลา
การผสมพันธุ์ 3. ความแข็งแรงของพ่อพันธุ์ และ
4. ลูกหมูที่เกิดมา ไม่ได้กินนมแม่ ทำให้ไม่ได้รับ
ภูมิต้านทานจากน้ำนมแม่

ถาม : สำหรับโค กระบือ การให้ อาหารโดย
หญ้าเนเปียร์เพียงอย่างเดียว จะทำให้เจริญเติบโต
เร็วขึ้นหรือไม่

ตอบ : แนะนำควรให้อาหารหรือหญ้าชนิดอื่น
สลับกันกับหญ้าเนเปียร์หวานพันธุ์อิสราเอล
เพื่อให้สัตว์ได้รับโภชนาการที่ครบถ้วน และลด
อาการเบื่ออาหารของโค กระบือ

ก่อนมีโครงการฯ มาในพื้นที่ในชุมชนมี
ปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลและยาเสพติด อยู่ในระดับ บ
รุนแรงทำให้คนในชุมชนเกิดความเดือดร้อนในการใช้
ชีวิตมาก หลังจากโครงการเข้ามาดำเนินการมี
หน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาเป็นจำนวนมากทั้งส่วน
ราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็น
จำนวนมากและได้จัดประชุมเพื่อหาความร่วมมือ
ในการดำเนินการ ซึ่งมีชาวบ้านเข้าร่วมมากกว่า 80% และที่ประชุมเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมโครงการ
ร้อยใจรักทั้งหมด ในการดำเนินการช่วงแรกมีบ้าน
ห้วยसान หมู่ที่ 10 เข้าร่วมโครงการต่อมามีการ
ดำเนินการต่ออีก 3 หมู่บ้านและเข้าร่วมการพัฒนา
โครงการเป็นต้นแบบการพัฒนาาร่วมกัน

ในช่วงขั้นแรกของการดำเนินการคือศึกษา
พื้นที่ สํารวจข้อมูลเศรษฐกิจสังคมหลังจากนั้นได้
รวบรวมข้อมูล แล้วคืน ข้อมูลให้แก่ชุมชน ได้จัด
กระบวนการในการค้นหาปัญหาที่ต้องการให้มีการ
แก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยการประชาคมซึ่งในเวทีการ
ประชาคมได้มีหลายหน่วยงานเข้ามาร่วมรับฟัง และ
ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จากการจั ด
เวทีประชาคมทำให้ได้แนวทางในการแก้ไข ดังนี้
ปัญหาความเป็นอยู่ ปัญหาอาชีพ และปัญหาสุขภาพ
หลังจากรับทราบปัญหาแล้วหน่วยงานปกครอง
ท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ดำเนินการประชาคม

บทบาทของภาคราชการกับการ

ดำเนินการโครงการร้อยใจรัก

นายสุรัตน์ สุจาศิริวงศ์ ผู้ใหญ่ บ้าน
บ้านเมืองงามใต้และ นายดวงแก้ว ยานทา ผู้ใหญ่
บ้านเมืองงามเหนือ ได้เกริ่นนำโครงการร้อยใจรัก
และได้บรรยายถึงความเป็นมาเหตุผลที่เข้าร่วมการ
ดำเนินโครงการ ดังนี้

จัดทำกระบะเบียบหมู่บ้านเพื่อการบังคับใช้ในหมู่บ้านให้สำเร็จ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและได้ดูแลกันเอง

คำถามจากผู้เข้าร่วมอบรมการแลกเปลี่ยนภาคราชการกับการดำเนินการโครงการร้อยใจรักษ์

ถาม : ความหนักใจที่ผู้ใหญ่บ้านเมืองงามเหนือ และเมืองงามใต้ ที่มีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีปัญหาความรุนแรง อยากทราบว่ามีความหนักใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างไร

ตอบ : ยอมรับว่ามีความหนักใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะเนื่องจากว่าคนเป็นผู้นำต้องเป็นแกนหลักในการดำเนินการ แต่ความเป็นผู้นำก็ต้องเป็นที่พึ่งให้กับประชาชนสิ่งไหนที่ไม่ดีก็ควรที่จะขจัดออกไปจากชุมชน

ประเด็นแลกเปลี่ยน 1: ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5 ได้อธิบายถึงปัญหาเดือดร้อนในชุมชนว่า ปัญหาหลักของการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่หมู่บ้านคือเรื่องน้ำ ซึ่งน้ำในการทำการเกษตรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งน้ำในการทำการเกษตรจะไม่เพียงพอ จึงส่งผลต่อการทำการเกษตรของประชาชนในพื้นที่

ประเด็นแลกเปลี่ยน 2 : ปลัด อบต.เสาหิน ได้อธิบายถึงปัญหาในพื้นที่ อบต.เสาหิน ว่า เป็นพื้นที่ตามแนวชายแดน ซึ่งมีปัญหาในเรื่องยาเสพติดเช่นกันกับในพื้นที่โครงการร้อยใจรักษ์ แต่ไม่รุนแรงเท่าในพื้นที่ของโครงการร้อยใจรักษ์ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ใช้เป็นทางผ่านในการขนยาเสพติด ในส่วนของผู้ ที่เสพ ก็มีบ้าง แต่ไม่เยอะ ซึ่งในปัญหาของพื้นที่ อบต.เสาหิน จะเป็นเรื่องของการคมนาคม ไฟ พ้ำ และที่สำคัญคือเรื่องน้ำอุปโภคบริโภค ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ที่สำคัญในอีกประการหนึ่งคือในพื้นที่

ของ อบต.เสาหิน เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าและอุทยาน การพัฒนาจึงติดขัดไม่สามารถดำเนินการอะไรได้

ประเด็นแลกเปลี่ยน 3 : นายก อบต.เสาหิน ได้อธิบายถึงสภาพปัญหา ส่วนใหญ่ในพื้นที่ว่า ชาวบ้านทำอาชีพด้วยการเกษตร แต่จะมีปัญหาเรื่องการขนส่งที่ค่อนข้างแพง ทำให้พ่อค้าคนกลางกดราคา เพราะเนื่องจากการขนส่งคมนาคมเป็นเส้นทางที่ไม่อำนวยความสะดวกในการเข้ามาซื้อผลผลิตเส้นทางคมนาคมเป็นถนนลูกรัง เมื่อถึงเวลาฤดูฝนฝนตกหนักจะทำให้การสัญจรลำบาก จึงเป็นเหตุให้การมาซื้อผลผลิตของพ่อค้าคนกลางลำบาก อีกทั้งที่สำคัญประการหนึ่งในพื้นที่ อบต.เสาหิน มีความเดือดร้อนในเรื่องน้ำอุปโภค บริโภคไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ซึ่ง อบต.เสาหิน ไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่า และอุทยาน จึงไม่สามารถดำเนินการและพัฒนาอะไรได้

แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับ ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นางรัชนิ : เป็นชาวบ้านห้วยสำนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งการค้าและเสพ แต่เป็นผู้ใช้เงินที่ได้จากการค้ายาเสพติด ไม่เคยทำงานหาเงินเอง มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงให้เงินใช้ตลอด ใช้ชีวิตสุขสบาย เมื่อผู้มีอิทธิพลถูกจับตัวไปและโครงการร้อยใจรักษ์เข้ามา เป็นการเปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีสิทธิมีเสียงมากขึ้น หมู่บ้านเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ตอนนี้ทำงานเป็นลูกจ้างโครงการรายวัน ก็ใช้เงินประหยัด แต่ก็ภูมิใจที่หาเงินมาเลี้ยงครอบครัวได้ด้วยตนเอง

นายมานิต : เป็นคนสุพรรณบุรี มาได้ภรรยาหมู่บ้าน บ้านยะผา สาเหตุที่เสพยา เนื่องจากเครียดกับปัญหาชีวิตตรึมเร็ว เข้าร่วมโครงการครั้งแรกโดยได้รับคำแนะนำจากคนรอบข้าง อีกทั้งตนสนใจเข้าอาสาสมัครบำบัด หลังจากเสร็จสิ้นการบำบัดคนในชุมชนให้การต้อนรับอย่างดีมาก วางแผนชีวิตว่าจะสร้างบ้านให้เสร็จและเก็บเงินเพื่ออนาคตของลูก

นายสมบุรณ์ : ดิฉันเพราะคบเพื่อนที่ไม่ดี เพื่อนจะไม่ให้เข้ากลุ่มถ้าไม่เสพด้วย เริ่มเสพมาตั้งแต่อายุ 13 เสพกัญชา ผงขาว เคยบำบัดหลายครั้งแต่ก็กลับทำเหมือนเดิม เพราะสภาพแวดล้อมรอบข้างเหมือนเดิม การเข้าร่วมโครงการอาสาทำดี มีพี่ๆ ทหารเป็นผู้ดูแลที่ดี และมีหมอดูแลที่ดี พี่ๆ เพื่อนรอบข้างให้กำลังใจ ปัจจุบันครอบครัวให้อภัย คนรอบข้างให้กำลังใจ และให้โอกาสในการเริ่มต้นชีวิตใหม่

คำถามจากผู้เข้าร่วมจากการแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ถาม: มีแรงบันดาลใจ อะไร ในการกลับตัว กลับใจ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ตอบ: (คุณมานิต) แรงบันดาลใจ คือครอบครัว อยากทำเพื่อลูก เพราะในอดีตเราเป็นแบบอ อย่างที่ไม่ดีให้กับลูก ทำให้เรารู้สึกว่าเราต้องเปลี่ยนแปลงตัวเอง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูก เพื่อสอนให้เขาได้รู้จักค่าของเงินและการทำงานที่สุจริต

ถาม: มีวิธีการแนะนำอย่างไร ในการช่วยเหลือการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

ตอบ: (คุณมานิต) ในขั้นแรก ต้องเริ่มจากการเข้าหาผู้เสพ และการทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น

ถาม: การล่อลวงยาเสพติดโดยใช้รถในการขนส่งส่วนใหญ่แล้วจะซ่อนยาเสพติดไว้ในส่วนบริเวณใดของรถ

ตอบ : ส่วนใหญ่แล้วจะซ่อนไว้ในใต้ท้องรถ หรือในกระเป๋าลายๆ ขึ้น เพื่อให้ยากกับการตรวจสอบ

การสรุปกิจกรรมและมอบการบ้าน

นายนิคม ศิริสิงห์สังชัย ที่ปรึกษาสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ

กล่าวสรุป กิจกรรมผลการอบรมและแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาโครงการฯ บ้านห้วยสำน คือ การพัฒนาให้คนมีโอกาส สร้างทางเลือกให้กับคนในพื้นที่เพื่อไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด การพัฒนาโครงการฯ เข้าไปพัฒนาในทุกๆ ด้านเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกมิติ ในระยะแรกของการพัฒนาเริ่มจากการศึกษาบริบทพื้นที่ ศึกษาภูมิสังคมให้เข้าใจพื้นที่อย่างถ่องแท้ก่อน หลังจากนั้น จึงเข้าสู่กระบวนการคืนข้อมูลเพื่อให้เกิดการระเบิดจากข้างใน

ให้ตระหนักถึงปัญหาแล้วจึงพัฒนาร่วมกันในระดับท้องที่ท้องถิ่นหน่วยงานราชการที่สำคัญ คนในชุมชนต้องร่วมออกแรงด้วยในทุกกระบวนการ เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของให้เกิดขึ้นตลอดโครงการฯ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการดูแลไปสู่ความยั่งยืนต่อไป

ได้มอบการบ้านสำหรับผู้เข้าอบรม 2 ข้อ คือ

- 1) ให้คัดเลือกผู้เข้าอบรมที่มาในรุ่นนี้ให้เหลือ 20 คน เพื่อมาฝึกปฏิบัติในหลักสูตรที่ 2 ระยะเวลา 5 วัน 4 คืน
- 2) ผู้เข้าอบรมกลับไปปรึกษาหารือเพื่อเสนอโครงการแก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้านชุมชน โดยมีหลักเกณฑ์ คือ
 1. เป็นโครงการที่ต้องแก้ไขปัญหาในชุมชนของท่าน โดยผ่านการเห็นชอบจากประชาคมหมู่บ้าน
 2. ประชาชนมีส่วนร่วมในด้านแรงงาน อาหาร ระหว่างปฏิบัติงาน หรือการมีส่วนร่วมอื่นๆ
 3. สถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระฯ จะมั่งบประมาณสมทบให้กับโครงการบางส่วน โดยงบประมาณหลักจะต้องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การสรุปกิจกรรมการอบรม

สิ่งที่ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ คือ กระบวนการที่เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน การเรียนรู้ประสบการณ์งานพัฒนา 4 ฐาน ซึ่งหัวใจสำคัญ คือ กา พัฒนาระบบน้ำ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง ประสบการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในพื้นที่ ทำให้เห็นได้ว่า หากไม่แก้ไขเรื่องเหล่านี้ ก็จะไม่สามารถพัฒนาได้ เมื่อ ท่านกลับไปแล้วขอให้ทบทวนขั้นตอน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ” ซึ่งหลักสูตรนี้ได้เรียนรู้แค่เข้าใจ ต่อไปจะเป็นกระบวนการเข้าถึง ซึ่งอยู่ในหลักสูตรที่สอง ท่านต้องกลับไปดูข้อมูลในพื้นที่และมาฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การเสนอโครงการต่อไป

สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรม

1. การบริหารจัดการน้ำในชุมชน โดยใช้ระบบการติดตั้งมิเตอร์
2. ประเภทของอ่างพวงสันเขา
3. ข้อดี ข้อเสีย ของอ่างพวงสันเขาแต่ละประเภท
4. การหาแหล่งน้ำในหน้าแล้ง เพื่อหาแหล่งน้ำที่แท้จริง
5. การจัดสรรทรัพยากรน้ำในชุมชน
6. การใช้แรงงานคนชุด เพื่อการกระจายรายได้ให้แก่ชาวบ้านในชุมชน และสร้างความ เป็นเจ้าของของคนในชุมชน
7. การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อการแบ่งปันองค์ความรู้กันภายในกลุ่ม และต่อรองราคาผลผลิตกับพ่อค้าคนกลาง
8. การปลูกพืชปรับภูมิทัศน์ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและให้ความร่มเงากับต้นกาแฟโรบัสต้า
9. การสร้างแรงจูงใจในการปลูกกาแฟ โดยให้ปัจจัยค่าดูแลต้นละ 9 บาท
10. การรวมกลุ่ม เพื่อซื้อปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
11. การพัฒนาปศุสัตว์ พันธุ์สัตว์
12. การเลี้ยงไก่ดำภูพาน เป็ดกากีแคมเบลล์ โดยใช้หญ้าเนเปียร์เป็นอาหาร
13. การส่งเสริมการปลูกหญ้าเนเปียร์หวานพันธุ์อิสราเอล และพันธุ์ปากช่อง
14. การทำอาหารหมักลดต้นทุน จากต้นกล้วย และหญ้าเนเปียร์
15. กองทุนปศุสัตว์
16. การดูแลรักษาป่าต้นน้ำ ป่าอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากป่าใช้สอย
17. การจัดการพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
18. การใช้สารชีวภัณฑ์แทนการใช้สารเคมี
19. การปลูกพืชผักสวนครัวแบบผสมผสาน คือการปลูกพืชระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว
20. การใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ เพิ่มอัตราผลผลิตทางการเกษตร

แนวทางการนำไปปรับใช้ในพื้นที่

1. การส่งเสริมการทำอาหารสัตว์จากวัสดุธรรมชาติ
2. การจัดตั้งกองทุนปุ๋ยสัตว์ในชุมชน
3. การสร้างต้นแบบ อ่างพวงสันเขาสาธิตให้ชาวบ้านได้เรียนรู้และนำไปใช้ได้จริงในพื้นที่
4. การรวมกลุ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตตกต่ำและต่อราคาผลผลิต
5. การนำสายพันธุ์ไก่ดำภูพานไปเลี้ยงชุมชน
6. การอบรมหลักสูตรอาหารลดต้นทุนให้แก่ชาวบ้านในชุมชน
7. การปลูกพืชปรับภูมิทัศน์ในพื้นที่ เพื่อความร่มเงาและสวยงาม
8. การนำสูตรปุ๋ยหมักชีวภาพ และสารชีวภัณฑ์ไปใช้ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
9. การนำวิธี การบริหารจัดการ น้ำ ไปปรับใช้ ในชุมชน

การประเมินความพึงพอใจ รุ่นที่ 1/55 ตำบลเสาหิน อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน				
ประเด็นประเมิน	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ไม่ตอบ
เนื้อหาสาระวิชาเรียนในภาพรวม	81.82	18.18	-	-
ระยะเวลาตลอดหลักสูตร	63.64	36.36	-	-
ระยะเวลาในการเข้าฐานภาคปฏิบัติ	68.18	25.00	6.82	-
การเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้	84.09	13.64	2.27	-
วิทยากรมีความรู้	86.36	13.64	-	-
สถานที่อบรม	81.82	18.18	-	-
สถานที่พัก	68.18	29.55	2.27	-
อาหารและเครื่องดื่ม	88.64	11.36	-	-

หมายเหตุ มีผู้ส่งแบบประเมิน 44 คน จาก 61 คน